

Item

Editorial

En el moment de començar a donar forma a aquest nou número de la revista *Item*, la crisi econòmica estava ja colpejant els pressupostos de biblioteques i arxius, així com el salari dels professionals i fins i tot alguns llocs de treball. Tot i que, des dels estaments polítics, se'ns està transmetent que el pitjor està encara per arribar, el nostre sector ha reaccionat amb rapidesa i hem pogut llegir articles i escoltar reflexions analitzant aquesta qüestió des de diferents punts de vista. Aquest fet ens ha permès també conèixer problemàtiques concretes i algunes receptes. Es fa difícil defugir aquest context... **Parlem de crisi, doncs.**

Som conscients d'estar agafant amb aquest tema central un camí massa transitat. També ho som de la dificultat de fer un retrat que capturi aquest precís moment, massa ple d'**incertesa** i de **canvis**. Per això hem volgut evitar que aquest nou *Item* se centrés en la **mera descripció dels problemes** i de les dificultats que pateixen institucions i professionals. No perquè no sigui necessari, sinó perquè creiem que al voltant d'això continuaran trobant-se espais de comunicació, reflexió i debat en forma de taules rodones, seminaris, grups de treball, jornades professionals, etc. En aquest procés, les **dades** que ofereixen observato-

ris professionals com el recentment inaugurat pel COBDC han de servir per poder realitzar un correcte seguiment de l'impacte de la crisi en el nostre sector.

Per altra banda, tampoc hem volgut insistir més del compte en aquelles lectures que posen l'accent en la capacitat dels **professionals** de trobar **solucions miraculoses**. Les fórmules que, per exemple, ens proposa Brian Mathews en el seu article no són per comprar llibres sense disposar dels recursos econòmics necessaris, ni per mantenir la qualitat dels serveis amb la meitat del personal. En tot cas, les seves receptes de canvi i adaptabilitat semblen més orientades a dotar-nos de la suficient capacitat per competir per una porció de pressupost, en el cas dels centres o dels departaments de documentació, o per un lloc de treball, en el cas dels professionals.

En aquesta mateixa línia, les iniciatives, sovint voluntàries, que ens presenten des de les biblioteques de les Terres de l'Ebre tampoc serveixen per amagar unes **dificultats** que, en aquest cas concret (i això és potser el més destacat d'aquest article), semblen més aviat **estructurals** i no purament circumstancials o temporals.

És a dir, la capacitat dels professionals de les biblioteques i arxius, dels bibliotecaris-documentalistes en general per reinventar-se ells i els seus centres no sembla una solució vàlida per si sola, quan en molts casos ja han demostrat sobradament la seva vàlua amb indicadors de tota mena, sense que això hagi evitat que es pugui posar en qüestió la seva existència, dimensió, funcionament, etc.

Hem volgut començar aquest número amb un experiment arriscat: hem preguntat a gerents d'empreses que contracten professionals de la informació i la documentació per què els han contractat i com valoren el seu paper dins de l'organització.

A continuació, i dintre del *Dossier*, coneixerem el que aporten les biblioteques de recerca als objectius de les seves institucions i el paper que juguen les biblioteques públiques de les Terres de l'Ebre en el seu territori. Aprendre què és la transferència de coneixement, descobrint gratament que no és aliena a la nostra professió, i des dels Estats Units ens convidaran a pensar d'una manera diferent per poder oferir sempre les millors solucions.

Continuant amb la dinàmica dels darrers números, hem volgut incloure la visió d'algun autor provinent d'altres sectors. En aquest cas, comptem amb un expert en gestió cultural, una persona «amb criteri propi» que analitza els canvis que, derivats de la crisi econòmica, s'estan produint en la gestió de les institucions culturals. Tot plegat, un marc general del qual no podem fugir.

Hem volgut destacar aquest cop el paper actiu que la Biblioteca de Catalunya continua jugant en matèria de preservació digital, amb un projecte que neix també amb la voluntat d'acabar essent un servei de país.

En definitiva, parlem de crisi, de riscos, de dificultats... però també de **retorn, resposta, canvi, innovació, creativitat, emprenedoria** i, per sobre de tot, parlem de **valor**, el valor dels professionals, el valor de les biblioteques, públiques, especialitzades, nacionals...

Creiem que molts professionals es reconeixeran a ells o a les seves institucions en alguns dels articles d'aquest número. Quan es visualitza el que aporten les biblioteques a les institucions de les quals en depenen o a l'univers de persones a qui es dirigeixen els seus serveis. Quan veiem tot el que professionals i investigadors transfereixen a la societat. O, finalment, quan constatem tot allò que els professionals de la informació i la documentació aporten a les empreses per a les quals treballen.

Sense obviar els processos d'innovació i millora, esperem **que les dificultats no ens facin perdre la consciència de la pròpia vàlua**, ni la capacitat de continuar fent-la evident.